

СУТІВЕЦЬ

Орган Осередку СУМА ім.ген.хор.Тараса Чупринки
в Нью Йорку

КВІТЕНЬ ТРАВЕНЬ ЧЕРВЕНЬ
РІК 12 1965
ЧИСЛО 48

ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО
ГОЛОВА ДЕРЖАВНОГО ПРАВЛІННЯ

З АКТУ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ:

2. На західних землях України твориться Українська влада, — яка підпорядкується українському національному урядові, що створиться у столиці України — Києві.

Українська національно-революційна армія, що твориться на українській землі, боротиметься далі проти московської окупації за Суверенну Соборну Державу і новий, справедливий лад у цілому світі.

Акт 30. червня 1941

світлив: О. Старостяк

Баль-Дебютанток, це наша традиційна Забава, що її улаштовує щорічно наш осередок та ГУ СУМА. На цій світлині бачимо сумівських дебютанток: І. Євн, Н. Палканинець, Л. Павлів, Д. Костик, І. Дем-

ків, Л. Процюк, Д. Яремко, О. Ложницька, Я. Рикторас, С. Іваськевич, Л. Криль, В. Лушак, А. Серевко, Г. Калина, Л. Паращак, О. Підляк, О. Химій, П. Гунчак та Н. Василенко.

"СУМІВЕЦЬ" - Орган Осередку Спілки Української Молоді ім. ген. хор. Тараса Чупринки в Нью Йорку. Журнал виходить квартално, фотодруком, на правах рукописів. Відповідальний редактор - Дмитро Мотрук. Редакція застерігає собі право скорочувати статті та виправляти мову. Передрук дозволений з зазначенням джерела. Обкладинка, світлини та заголовки - Д.М.

Наклад журналу - 500 примірників.
Адреса редакції - Ukrainian American Youth Association, Inc.
315 East 10th Street
New York, N. Y. #10009

PRINTED IN U.S.A.

бл. пам. ВОЛОДИМИР НИКОЛЯК

25 липня 1946 - +2 липня 1965

... 25 липня 1946 року на чужій, німецькій землі в Мінхені почалась нитка нового життя - Володимира.

Його родина, як і тисячі українських скитальців були вдячні Господеві, що проминула воєнна хуртовина. Хоч не легко приходилось в тих часах проживати, та загартовані тяжкими вимогами життя, вони нарешті виїхали до далекої Америки. В нових обставинах треба було дібати про виховання дітей і свідомі цих завдань родичі тяжко працюють та дають синові змогу закінчити середню освіту та далі висилають його до університету. Ця свідомо українська родина не забула й за українське національне виховання й послала Влодка до СУМА.

Влодко не був пересічним сумівцем. Він в скорому часі вибився на чле на Головної Управи СУМА. Він ніколи не вдоволявся лише рутинною працею, а старався всеціло себе посвятити для праці над молоддю. Його видно було на кожній ділянці сумівського життя - а найбільше то він любив, будучи виховником, своїх найменших хлопців. Він трактував дуже серйозно сумівську роботу та з цілою душею їй віддавався і переживав всі наші успіхи чи невдачі.

Його праця не зводилась тільки до сумівського терену. Будучи студентом в американських школах він старався на кожнім кроці поширювати правду про Україну. Де тільки замітив, що небуть фальшивого про свій нарід, то зараз сідав за машинку й фактами доказував про неправильний погляд даної особи чи редакції. В студентській пресі часто містилися його листи, в яких він боронив честь України. Будучи в рою "Гайдамаки", що займалися працею у зовнішній ділянці - Володимир вивязувався все найкраще й часто нам приносив відповідь чужинців на його листи. Його боліла та неправда про Україну, що появлялась в чужій пресі, і він в своєму молодецькому ентузіазмі активно реагував та працював у цьому напрямку, щоб допомогти своєму поневоленому народові.

На нього не вплинув американський світ матеріалізму бо він був дійсним амбасадором української справи. Ми є горді за нього, бо його праця, це примір гідний до наслідування для нас усіх.

В особі Володимира, ми старші сумівці, бачили належну зміну, й були ми певні, що якщо виховаємо більше таких ідейних юнаків, то ідея СУМА не пропаде тут на чужині, а буде ще більше розвиватися.

Ми тішилися, що цього року вишкільний табір на Оселі СУМА вже буде вести наша молода зміна. Доручений пост - заступника коменданта табору, взяв собі дуже до серця наш Влодко й на пару днів наперед вже поїхав туди, щоб все найкраще підготувати.

Раптом, сумівською громадою стрясла неймовірна трагічна вістка, що нестало нашого найкращого друга між нами. Як тяжко це погодити з дійсністю, коли цілий час ми разом працювали, а тут раптом треба було перекреслити цю уяву бо дійсність нам насувала кошмарний образ смерті, яка так передчасно посягнула по нашого побратима. Ще треба буде довго, щоб погодитися з цією дійсністю, хоч ще вчора ми йому співали "Вічна пам'ять" а сотні його сумівських друзів з сльозами в очах та зраненим серцем шептали молитви за його душу й останнім поглядом працювали його на вічний спочинок.

2 липня 1965 року в ранніх годинах уврвалась нитка 19-літнього молодого життя на чужій землі, та пам'ять Володимира буде незабутня в цілій сумівській родині ...

Спи, дорогий друже, хай чужа земля
буде Тобі легкою.

Де наша молодь?

/Голос у дискусії/

Минулого року в "СВОБОДІ" появилася цикл статей члена уряду УНС, пана М. Куропаса, котрі викликали широку дискусію. Мабуть цей досі треба було би друкувати полеміки з причини цієї статі, бо це тема, що ніколи не втратить актуальності, та "СВОБОДА" рішила закінчити дискусію присвячуючи одну сторінку виїмкам з замітніших "голосів у дискусії".

Автор цього допису не удостоївся попасти між вибраних дискутантів і томуто буде доцільним, щоб і сумівський погляд появилася у цій справі.

Читачи статі М. Куропаса: "Де наша молодь?", то виходить, що вона є всюди, тільки не там, де її треба бути. Очевидно, що годі нам хвалитися, бо дійсність нам показує фактичний стан докола цієї справи. Я думаю, що до заголовку то треба би додати "союзова" молодь, та дуже влучно є, що якраз член Екзекутиви УНС почав дискусію на тему молоді. Хоч ціллю УНС не є дослівно виховувати чи організувати українську молодь, але, як бачимо, його діяльність зовсім не зводиться до самих забезпечених справ, то можна сміливо ствердити, що УНС несе моральну відповідальність, за всю молодь, що є його членами, а не належить до інших організацій.

Такого питання ніколи не могли би поставити Пласт чи СУМА, бо там є питання, де і як придбати приміщення для молоді, що мусить тиснутися в маленьких кімнатках без місця на найбільш з потрібних речей – розваги. Раджу панові Куропасеві колісь зайти до СУМА в Нью-Йорку, де в суботу й неділю 22 рої, понад 300 дітей, мусять десь подітися та ще додати кілька клас Школи Українознавства. Тому то в нас немає проблеми, – "де є наша молодь?", бо вона є там де її пішлють батьки; вони знають, що молодецька організація дасть їй потрібне українське патріотичне виховання. На шим питанням часто є: де знайти людей, щоб цю молодь виховувати. А найголовнішим питанням є: де знайти фінансову базу для розбудови виховної праці із молоддю.

Пан Куропась твердить, що молодь не інтересується українським життям, мовою, історією ітп. Він також сумнівається, як цю молодь виховувати: на патріотів України чи патріотів нової батьківщини – Америки? Не варто дискутувати над цим, що теоретично й практично

доказано. Добре вихована дитина в українському дусі – в родині, школі чи організації, принесе не тільки користь Україні, але Америці також. Високі достойники американського уряду не раз підкреслювали, щоб звернути увагу на виховання дітей у національному дусі. Бо хто зберігає, любить і шанує свою ж мову, пісню, історію, традицію та взагалі культуру своєї нації, той буде шанувати все американське. Коротше кажучи, – він буде добрим патріотом Америки.

Що не вся наша молодь є активна в молодечих організаціях і ставиться пасивно до всього українського, то вина, часто, є не її – а батьків чи суспільства. Ми не можемо вимагати, щоб наші діти були лише українськими патріотами, говорили по-українськи, любили Україну, котрої вони ніколи не бачили, про неї не чули й не читали. Така молодь виховується в американському оточенні: те левізія, вулиця, чужа мова ітп. Ба не тільки чуже оточення, деякі молодечі організації навмисне застосовують англійську мову на своїх сходинах, бо це нібито їм вигідніше. У наших парохіяльних школах призначається всього пів години на день на українську мову, а поза тим священники, сестри чи вчителі говорять до дітей англійською мовою. Таких прикладів є ціла гора, й ми бачимо, що самі наші організації чи установи помагають асимілювати нашу молодь, і тут же б'ємо на сполох – "Де наша молодь?"

Пан Куропась лише вказує на той самий і безнадійний стан, щодо асиміляції нашої молоді, але не дає жодних можливих способів для боротьби з тим. Замість помагати молоді, батькам, вихователям, пан Куропась спираючись на теорію прогресивних філософів, доводить до гасла: "Спускайся куме, на дно". Ми не маємо часу для своїх дітей, а спихаємо це на школу чи організації, хоч часто й туди їх не посилаємо. На практиці бачимо групу людей, котрі належать до організованого суспільства й їхніми трудами та коштами всі хвалимося.

Тисячі організованої молоді ми не давно бачили в уніформах у Вашингтоні, а скільки літом заповнюють виховні табори по оселях, а ми закрити очі вигукуюмо: "Де наша молодь?"

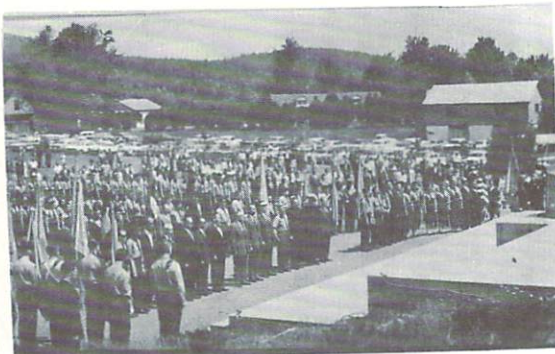
Отже, молодь наша є, тільки її треба бачити, а не орієнтуватися на сторін

ки при "СВОБОДІ", яка на превеликий жаль частенько умалює силу немолої їй організації, як це сталося після відкриття пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Ми всі бачили, що там найчисленніші ряди молоді в уніформах — це були сумівці Америки й Канади, та на жаль, ми бачили лише пластові знімки в "СВОБОДІ", а під пару сумівськими — то навіть не було й згадки, що це сумівці. Крізь такі окуляри, мабуть і пан Куропась бачить молодь, хоч злеті, здвиги чи інші фестивалі доказують зовсім протилежно.

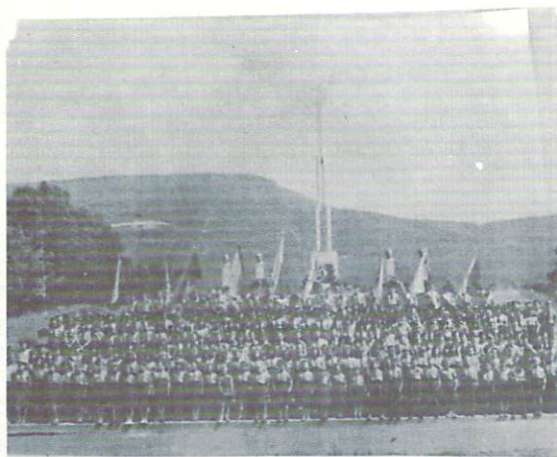
Тепер щодо практичної розв'язки питання мобілізації неорганізованої української молоді. За цю роботу потрібно ж взятися УНСові. Він повинен не тільки морально, а й фінансово допомогти та кож молодечим організаціям. Провід УНС повинен стати лицем до молоді й подати фінансову допомогу, згідно з дійсним станом тої чи іншої молодечої організації. Молодь дорожча доляра! Яка користь із цих мільонів доларів, що їх УНС має, а відсотки йдуть на державу? Чи не можна б поважніші суми призначити для таких організацій, як СУМА чи Пласт? Скільки то грошей видають різні американські організації на потреби молоді, а в нас найменше про те думають. Грошева допомога уможливила б підшукати фахівців-педагогів для виховання наших дітей, а не послуговуватися нефаховими людьми доброї волі. Можливостей є багато, щоб зактивізувати посторонню українську молодь, а це може легко зробити УНС. Чи так тяжко було б, якби УНС заснував хоч зо дві Катедри Українознавства при американському університеті, де наша молодь могла б вивчати дійсну правду про Україну, а не фальшиву в російських катедрах. Український мільонер, бл. пам. пан Джус, купив дім для українських організацій, чи не мігби зробити такий жест УНС-мільонер та купити дім для української молоді в Нью Йорку? Ці справи повинні піднести сумівці, котрих тисячі є членами УНС, на З'їзді УНС, а позитивний вислід дасть напевно великі користі всій українській молоді.

Від постави нас старших та наших організацій буде залежати, яку молодь ми виховаємо, і яке буде наше наступне покоління. Бо чим рік, чим другий, — тим трудніше буде нам спасати нашу молодь від насуваючої асиміляції, головню тому, що тенденції американського уряду, в напрямку відношення до визволення України, є на рейках коекзистенції з Москвою за всяку ціну.

Д. Мотрук

Хоч ці світлини це випадкові лави сумівської молоді з різних недавніх okazji, бо найкращим доказом це були маси організованої сумівської молоді на відкритті Пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Всеж таки є люди, котрі чогось не хотять цієї молоді бачити.

Д. Мотрук

— ТРИ МАТЕРІ —

Я малий сумівець -
Шасливий без краю,
Бо чую - сьогодні -
Я три мами маю.

Мене рідна мати
На світ привела,
Пісеньку співала,
Як спати клала.

Ростила, пестила,
... Ночей не доспала;
Говорити вчила,
В школу посилала.

Друга моя ненька -
Це Україна мила
Присипана воля,
В глибоких могилах.

Вона мене учить,
Свій нарід любити,
І славу козацьку
Завжди боронити.

А третя матір -
Пречиста Марія,
Ми всі її діти, -
Вона - нам надія.

Я молюсь до Неї
За тебе, матусю,
За волю України
З вірою молюся!

Найкраще це слухати дитячих щebetливих голосків, зокрема на День Матері. Тут бачимо дві групи, молодих сумівців та сумівок, які виконували спільні деклям

мації присвячені своїм найдорожчим матерям. Програму підготували старші юнчки: Анна Лавро та Зоня Назаркевич.

о. Іван Ткачук

СИЛА ДУХА СВЯТОГО

Спілка Української Молоді має на своїх прапорах гасло "Бог і Батьківщина", а це значить, що українська молодь зорганізована в СУМА бере собі за ідеал в житті служити Богові й Батьківщині. Це саме проповідує Церква Христова: служити Богові й ближньому. А коли була освячена Церква Христова? Чи може тоді, коли народився Христос, чи тоді, коли Господь покликав і вибрав Собі апостолів?

Сумівська молодь знає, що СУМ був заснований негально в 1925 році в Україні молодим студентом Миколою Павлушківим, а чи знає вона, коли була заснована Церква Христова, яка проповідує єдиного Бога, в Святій Тройці перебуваючого? Кожний може легко відповісти, що основоположником Церкви був Сам Господь Ісус Христос, але, коли вона повсталала, не кожній дасть належну відповідь.

Отож Церкву Свою заснував Господь Ісус Христос у 50-ий день після Свогого Воскресіння, коли Він зіслав Духа Святого на апостолів. Про цю подію обширніше розповідається в другому розділі Дій св. Апостолів.

Перед Своїм Вознесенням на небо, Господь Ісус Христос наказав апостолам що би не розходилися з Єрусалиму, аж поки не зодягнуться "силою з висоти" /Лк 24:49/. І їм "сиду з висоти" після Він від Отця Небесного. І Дух Святий зійшов на апостолів у виді вогненних язиків, який просвітив їх і дав їм відвагу проповідувати Правду Божу. Ще того самого дня св. ап. Петро, без найменшого страху, виступив з надхненою проповіддю і навернув зо три тисячі народу до Христа. /Дії 2:41/. Саме це й була перша громада вірних Церкви Христової в Єрусалимі, а звідси Церква Христова поширилася на цілий світ.

Спілка Української Молоді проповідує Правду Українську. А деж її шукати запалу, надхнення та відваги, як не в Христа Спасителя, що би після Він Духа Святого на поміч? Господь Ісус Христос наказав до апостолів: "І Я ублагаю Отця і дасть вам іншого Утїшителя - Духа Правди, що його світ прийняти не може..." /Ів 14:16-17/. А іншим разом Господь знову навчав: "Ще маю багато сказати вам, та тепер ви не можете знести. А коли прийде Дух Правди, Він вас попроведить до цілої Правди..." /Ів 16:12-13/. Та й

справді, лише Дух відвічної Правди, Бог Дух Святий може попроведити Сумівську Молодь до повного розуміння Правди Божої і Правди Української. Лише Він може дати Сумівській Молоді відвагу та сильну волю встояти в тяжкій боротьбі за Правду Українську.

Святий Дух освячує Церкву Христову. Він Сам - це безконечна святість, тому й всі Його дії є чисті й святі. Блаженний Августин навчає: "Чим є душа для тіла, тим є Святий Дух для Церкви; як душа проявляє свої дії усіма членами тіла, так само й Святий Дух проявляє себе в цілій Церкві".

Дух Святий давав силу ісповідникам та мученикам за віру Христову. Він же й давав силу всім мученикам за Правду Українську, котрі склали своє життя під Крутами, під Базаром, чи в катівнях безбожних большевиків. Цей же Дух Святий гартує й нашу Сумівську Молодь, що би не лише проповідувала Правду Українську у вільному світі, але також що би в слушний час обстоїла за неї всією силою своєї душі.

Тому молимося до "Царя Небесного, Утїшителя, Духа Правди", що би очистив нас від усякого гріха й дав нам силу слова Божого проповідувати про Правду Українську,

"Щоб слово пламенем взялось,
Щоб людям серце розтопило
І по Україні пронеслось..."

/з поеми Шевченка "Неофіти"/

Буд бачимо, як Юнацтво нашого осередку приймає св. Причастя у церкві св. Юра в Нью Йорку.

К. Василик

Чи дещо не спізнались ми?

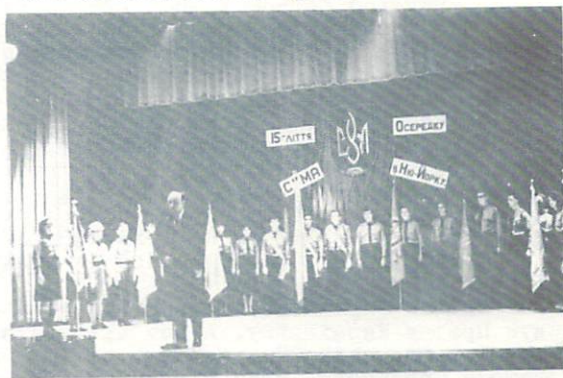
Читаючи українську пресу та слухаючи різних доповідей і рефератів про виховання й збереження нашої молоді, то приходимо до висновку, що щось у нас не гаразд, коли несуться такі тривожні голоси, як: "Де наша молодь", "Рятуйте нашу молодь", "Протиставмось асиміляції" і.т.д. Ще ніколи скільки преса не писала про нашу молодь, як саме тепер. Ще ніколи не було скільки різних доповідей на тему виховання і збереження нашої молоді, як це робиться тепер. Чому саме тепер б'ється в дзвін на тривогу? Чому тих голосів не було чути тому 10 чи 15 років узад? Чи процес асиміляції не загрожував нам тоді? Чи може тоді наша молодь не була такою дорогою, як тепер? Чи не думали ми тоді, що молодь завжди є продовженням життя української нації? Чи не думали ми тоді, що нам, як українській спільноті на еміграції не треба буде національно-свідомої й політично-виробленої молоді, якій ми маємо передати надбання минулих поколінь?

Ні, ми тоді про це не думали, а як і думали та дещо робили в цьому аспекті, то дуже мінімально, бо ми тоді в пляні мали щось інше. Ми часто свою енергію вкладали на внутрішню політичну боротьбу, яка нас допровадила до того стану, який ми маємо тепер. Преса, яка відіграє роль кольосальну в суспільно-громадському й політичному житті — була переповнена різними пасквілями, шукаючи слабого місця у свого немилотого противника.

Та пристрасть, те взаємне поборювання, часто відривало нас від найважливіших справ, які не раз були на денному порядку. А молодь до того всього прислуховувалась й думала по своїй правді, ніхто не заперечує, що не треба було і провадити політику; робити різні політичні маніфестації, демонстрації, віча і.т.п. Це все треба було робити, це все ж було потрібне, тому, що ми зevamo себе ж політичною еміграцією. Помимо цього, треба було приділяти більше уваги молоді, щоби наша політична робота не закінчилася на нас самих, треба було думати й про завтра. Нам треба було послідовно в кожній галузі підготовляти молодь нашого еміграційного життя, яка з бігом часу, мала перебрати стерно українського корабля й продовжувати те, що почали наші прадіди, діди й батьки, передаючи нам а ми нашому молодшому поколінню. В цьому саме повинна була концентруватися на

ша увага, коли ми поважно думаємо про наше світле майбутнє.

Виїжджаючи з таборів, з яких ми почали наше еміграційне життя, з нами виїхала також і наша молодь, а прибувши сюди ми стрінулися із зовсім іншим світом, світом діаметрально протилежним до нашого українського. Молодь, котра вже тут народилася, росте та виховується у цій системі, ніяк не хоче пристосуватися до вимог своїх батьків, і на наше рідне українське дивиться з призирством, як щось друго-рядне або зовсім не потрібне, й на цьому тлі повстає конфлікт між батьками й дітьми. Та коли ми є при цьому, то треба щиро сказати, що не всі батьки змагають до того, щоби їхні діти виховувалися в українському дусі. Скільки ви не раз чуєте, що батько каже: "Я, колись у старому краю, не мав тієї вигоди, яку молодь має тут, то чому я маю забороняти своїм дітям того, чого вони хочуть, що вони люблять, це ж Америка, а тут все можна". Ось тут і криється лихо, бо як каже наше народне прислів'я: "дай серцю волю, заведе в неволю". Не так же треба розуміти Америку та її свободу, та не так треба використовувати волю. Не має ні одної країни в світі, щоби можна все робити. Не можна все робити й тут, у цій свободолюбній країні.

Голова нашого осередку, Корнель Василик відкривав наш Ювілейний Концерт, з якого похід був призначений на будову української Середньої Школи при церкві св. Юра в Нью-Йорку. Голова, заявив, що сумівська молодь вкладає багато праці для суспільства на нашому терені, й на підставі нашого вкладу ми повинні бути на рівні з другими трактовані.

Не можна давати все молоді того, що вона хоче, а вона не раз багато дечого ж хоче, що їй не можна, і їй треба давати тільки те, що їй потрібне, що їй буде, а не те, що їй руйнує. Не треба нам забувати, що наша молодь стрінулася тут з сильними течіями лібералізму, в якому й знаходяться всі ті чинники, які розкладають і деморалізують молодь, і власне це має шалений вплив на неї. Прикладом цього може послужити чортівська мода та дикунські танці, а про поведінку, то не ма вже що й говорити.

Дехто, з нашої молоді, що попала під цей ліберальний вплив починає називати все, що є наше рідне та дороге - примітивізмом, забуваючи при тому, що ця бідна молода людина через свою легку поведінку та нерозсудливість, - знаходиться в танетах модерного ренегатства. Коли ж

світлив - О. Старостяк

Чи всі молоді сумівці знають хто є головою всієї Спілки Української Молоді на цілу Америку?

Отож, на цій світлині бачите голову Головної Управи СУМА друга Лева Футалу, що виступав реферат на недавньому святі патрона нашого осередку - ген. хор. Тараса Чупринки.

ми бачимо такі симптоми в нашій спільноті, то мусимо більше уваги звертати у сторону нашої молоді. Ми маємо посилити контроль над молоддю, ми мусимо вдесятеро збільшити наші зусилля і працю для нашої молоді.

Нам треба творити більше Шкіл Українознавства, й зобов'язати наших дітей до них ходити. Дальше нам треба. Дальше нам треба, щоб у наших парохіяльних школах було більше української душі. Батьки, як і ціла українська спільнота, має допомогти молодечим організаціям, які скільки дають праці над вихованням нашої молоді, але на жаль допомоги вони не дістають жодної, і якщо такий стан і далі буде, то це значить, що ми собі самі робимо на шкоду.

Вкінці найбільшу відповідальність несе родинний дім - батьки за національне виховання молоді, і якщо батьки не зуміють вдержати своїх дітей при українстві, то відповідатимуть перед історією багатьох поколінь за долю нашої майбутності.

І оці тривожні голоси, які ми так часто-густо чуємо тепер, хоч і пізно по явилися, то все таки добре, що вони є, бо, як кажуть: "Краще пізно, як ніколи!" Гірша справа була б, як би ми мовчали. Правда, що не всі ті голоси є влучні, не всі відзеркалюють нашу дійсність, дехто тягне на манівці, не всі розуміють вагу теперішньої хвилини, але позитивним є те, що центром уваги є збереження нашої молоді й мобілізація сил проти процесу асиміляції. Тут на чужині ми мусимо позбутися комплексу меншевартості, ми мусимо перестати пристосовуватись до сильних світу цього, ми мусимо перестати шукати за вигодою, ми мусимо робити все можливе, щоби вдержати нашу національну субстанцію. Тільки в цьому аспекті, тільки з цих позицій, ми зможемо зберегти на чужині свою національну окремішність.

ПРАВДИВИЙ ФРАНКЕНШТАЙН

Пані Френс Франкенштайн, 90-літня вдова в Лондоні, мусіла змінити собі телефон на приватний номер, бо часто послики турбували її, вимагаючи говорити з "манстером".

Замітка: продовження статей: "Початки українського друкарства, Мої зв'язки з У.П.А. та Історія "Сумівця" пов'язані у сліду ючим числі.

К. М.

НА ВЕСІЛІ БУВ—А МОЛОДОЇ НЕ БАЧИВ ...

/Закінчення/

Я йду, й натовп людей суне за мною. Раптом закрутило в носі й я тричі чхнув підряд. Коли це чую голос:

— Та подождіть, Іване Пилиповичу, підемо разом!

— Це ви, Трохиме Петровичу?

— А який же дитько!

— І який вас дитько поніс на це, пробачте за слово, літературно-політичне збіговисько та ще й в таку погоду?

— А ... бодай не казати ... Правду каже наша стара цриповідка: "людей слухай та свій розум май". Отож іду я сьогодні з крамниці з харчами, коли хтось гукає:

— Дятьку Трохиме, подождіть хвилинку, я щось цікаве маю сказати!

Оглянувся я, приглядаюсь, а то Семен Ховрашко, що з організації націоналістів перестрибнув до двійкарів. Підійшов, привітався, а тоді й каже:

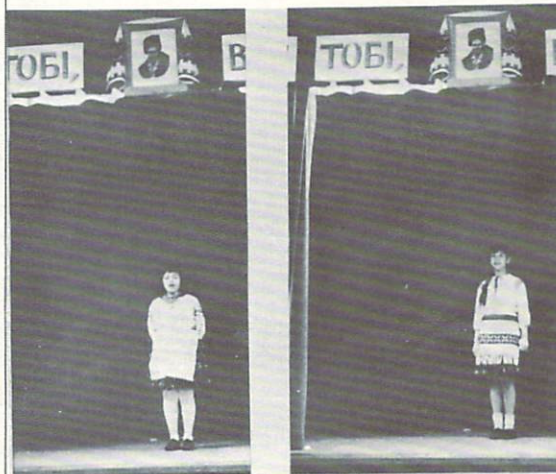
— Ви, мабуть, читали в "Свободі", що сьогодні ввечері, в Народньому Домі будуть виступати молоді поети, байкарі, драматурги та публіцисти, котрих запросив голова "Слова" пан Костюк із усіх континентів, де тільки отаковилась наша еміграція. Це ж, дядьку Трохиме, буде їх сила-силенна! ... Знаючи те, що ви частенько читаете різні оповідання, також бідкаєтесь про долю нашого молодого покоління, щоб бува, не зникло воно в цьому чужинецькому морі, побачивши вас, то рішив пригадати вам про цю велику подію Чому б, думаю собі, й дядькові Трохимові не посидіти б там та не потішитись тою молодію і талановитою українською генерацією. Я можу зайняти для вас зручне місце.

— А я йому кажу: правду сказавши, я отим Костюкам, Феденкам, Косачам не вірю. Як вовка не годуй, а він все в ліс дивиться. Осточортів мені їхній соціалізм, комунізм та інтернаціоналізм. Там проповідували свою ідею і сіяли розбрат серед християнського люду й тут намагаються те саме робити. Здолали нас, старших віком, так ото взялися за молодь, обіцяючи їй рай земний, якщо той соціалізм буде не ленінський, а костюківський, феденківський чи косачівський! Не знаю, подумаю, — кажу йому, — може я й піду.

От, як бачите, здурів та й прийшов. Жінка не радила, а я таки вперся й пішов. Сів у третьому ряді, бо ж хотілось не тільки почути, а й побачити наших молодих талантів, котрі прибули зі всіх

Всіх учасників програми Шевченківського Свята нам не вдалось схопити, бо нестало фільму, але ось ще кілька; з ліва на горі бачимо: Лясю Петранюк, коло неї Лясю Цебрій а на долині Христю Ланик а з права Галю Чубак.

ЯК ПОЗБУТИСЯ ЛИСИНИ?

Доктор К. Камінгс, з Мемфіс університету, ствердив на медичній конвенції, що пересадження волосся на лисій голові є на 99% успішне, й що 90% людей могли би сьогодні мати волосся на голові, уживаючи цієї методи. Одиноке, що тільки здержує цей прогрес — те, що волосся для пересадження мусить походити з власної голови.

закутин земної кулі, але на превеликий жаль, я їх не бачив, весь час викликали своїх — мешканців Америки.

— Ну, та менше з тим, а скажіть Трохиме Петровичу, як вам видається сьогоднішня кумедія?

— Як вам сказати, Іване Пилиповичу, ... мені здається, що сьогодні був не літературний вечір, а політичне віче прогресивного блоку, який почав свою мандрівку з: "круглого стола, вечерниць" а тепер нишком примостився в "літературному вечорі".

— Дивно, як ми так зійшлися в своїх думках, Трохиме Петровичу?! Я гадаю, що це політичне віче навмисне завуалювали "літературним вечором", аби придбати по більше солідної публіки та застрашити наших політичних діячів-націоналістів: проф. Вовчука, д-ра Мірчука, д-ра Кушніра та навіть д-ра Донцова, мовляв, дивіться "політичні примітиви", які ми сильні!... Ми — культурна сила тут, на еміграції!... За нами йде не тільки молодь, а й громадяни середнього та старшого віку!... Не вірите? Гляньте на залю й переконаєтеся!...

Сумівці — фотоаматори.

Фотографування, це дуже цікаве заняття, і не один з вас, напевно, має знімки, що ними можна похвалитися. Дуже добра нагода для цього є друга частина Світової Виставки. Тут бачите "внісферу" у день /з ліва/ та вночі, на правій стороні. Пришліть для "СУМІВЦЯ" ваші світлини.

— Так, так, Іване Пилиповичу, хитро зроблено! ... Хтось добре їх вимуштрував на тих "вечорницях". Прикрились плащиком "літературного вечора" й давай вилити поміі московської кухні на голови чесних українців. Бож хто посмів би дискутувати та висвистувати на "літературному вечорі"? Хто відважився б причепити собі етикетку "некультурної людини"? ... Тут то вони й розперезалися.

— Та хто ж інший, як не бригадирша Колосова? Її у Москві дрисировали, а вона своїх цілувальників тут підмуштрувала, щоб, бува, не провалилися. Та хто й знає, яку роль виконували й виконують оті нагхненники тих "культурних зустрічей"? Я правду кажучи, з підозрінням ставлюся до Костюка, Майстренка та Косача.

— А могло й таке бути, Іване Пилиповичу, що Москві вже надоїло відгодувати тут своїх "правовірних", вона й гукнула: — вилазьте, негідники на поверхню та покажіть свою роботу, бо й цента більше не дамо! Можливо, що ще й помахала під носом дулом модерної тасмничої зброї... Хлопці побачили, що тут не переливки, й з усією запроданською силою взялися за ганебну працю.

— Трохиме Петровичу, кажуть люди, що наші вечерничники, проковтнувши добрий келех "смірновки", забули про етикету й почали цілувати Колосову та сваху Клячко не тільки в руці, а й у писі.

— Справді?! От так-так! ... Уявляю собі, як Колосова тішилася своїми успіхами... Мабуть, думала: — ну-ну, очманілі хруні, скоріш, скоріш залізайте в ятір, я вже й сковорідку поставила на вогонь, щоб по московськи вас "поджарить".

- А якої ви думки, про зачитані твої наших молодих талантів?

- З них усіх найбільше сподобалась мені драма про голодову смерть на Україні. Вправні артисти досить добре читали, та й сам творець її, як видно, переживав ті часи "голодової облоги" України. Мене самого ця драма дуже зворушила, бо я з родиною був, як то кажуть, на волоску від смерті. Психологічні моменти батьків про неминучість передчасної смерті їхніх любих дітей і їх самих, - відображено дуже добре. Вони читали, а перед моїми очима, немов на екрані, проходили ті страшні картини й розятрували в моєму серці ще незагоєні рани.

Письменник Понеділок читав добре, та його "бом" видався мені якимсь нереальним, бо ж вони тільки в людей просять, а досі я ще не чув, щоб комусь давали. Може є між ними й милосердні люди, але хто його знає. Правда його артистичне читання справило приємне враження на багатьох присутніх. Коло мене сиділа старенька пані й час-від-часу витирала хусточкою свої заволожені очі.

Авторка дитячого оповідання про пєсика, на мене особисто, не справила жодного враження. Читала вона монотонно та ще й шепеляво, ніби беззуба. Можливо, як би це оповідання дали читати Гірнякові, то воно вийшло б набагато кращим.

Молоденькі початківці-поети ... боюсь судити про їхню літературну майбутність, прослухавши по кілька маленьких віршиків. Може колись і з них будуть люди, трудно сказати.

По-моєму, найбільше враження на присутніх справила сатира Голубенка /Шатуна/, яку читав Гірняк. Правда, ніхто не аплодував, але помітно було, як більша кількість аудиторії нервово засовалась на кріслах і м'яла в руках капелюхи, очікуючи нетерпеливо кінця. Створилась така картина, як то було колись в СССР на зборах перед колективізацією - балакун брехав, а люди хватили шапки й драли додому.

- Той Гірняк, Трохиме Петровичу, і мене заставив посоватися на стільці та мняти капелюха, аж жінка зхватила за руку й крикнула: - навіщо ти його мнеш, бачиш, як ти його zdeформував?! А я їй кажу: - ідімо додому, жінко, бо в мене за раз терпець увірветься і я вийду з рямців пристійности та почну свистати. В тій сатирі виливаються цеберки найбрудніших помиїв на УККА, націоналістів, рядних безпартійних патріотів самостійників та на всіх тих, хто виступає про-

Перших з ліва бачимо сумівців, котрі щороку беруть участь у стійці коло Божого Гробу разом з другими молодечими організаціями. На лівій світлині бачимо, український традиційний звичай "цілування Плашениці", а з права бачимо Лицарів св. Юра підчас зміни стійки.

НЕМА ЩАСТТЯ—НЕ ТРЕБА Й ДОЛІ

В Англії, винахідник Н. Шарвел вніс заяву банкрутства до суду. Він подав, що причиною було те, що йому злодій вкрав торбу для переносення грошей, котра була гарантована, що її ніхто не вкраде. В середині була вбудована димова, алярмова бомба й цю торбу він ніс для одної броварні. Слава про цю крадіж рознеслась по інших фірмах, котрі відмовились ці торби купувати.

Є КАЯТТЯ ...

Поліцист одного ранку, якраз виписав "тікєт" для авта, яке було неправильно запарковане, опісля всів до свого авта й включаючи - воно вибухло полум'ям. На поміч йому перший прибіг власник авта, що щойно дістав від нього "тікєт".

Це був одинокий раз, що поліцист у душі жалував, що краще було б, якби він цього "тікєта" не виписував.

ти "круглих столів, вечерниць" чи ганебних "зустрічей" з окупантськими посадами. І як той Гірняк наважився читати ту сатиру, яка фактично заперечує на шу боротьбу й моральні та духові здобутки тієї боротьби. Як то в людей міняють ся думки? ...

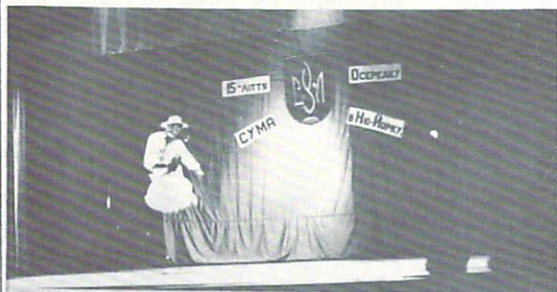
- Про кого це ви говорите, Іване Пилиповичу, про Голубенка чи Гірняка?

- Про Гірняка, бо ж він належить до комбатантів перших наших визвольних змагань. Голубенка я не знаю, здається, що він советського виховання, але вже підтопаного віку.

- А бодай вам, Іване Пилиповичу, курка яйце знесла! ... Що ж тут дивного? Стара приповідка каже: "Чим горщик накупів, тим і смердіти буде". Він був радянофілом і ним залишиться. Захотіли ви з дитька м'яса, коли він не пасеться. От вам і вся розв'язка вашого сумніву. Ви бачили його поставу, коли читав ту сатиру? ... Уп'ялилися обома руками за стілик, нагнув голову, ніби кіннотчик-дезертир, що тікає з поля бою і соромиться чи боїться побачити призирилі погляди своїх стійких товаришів, та щоб ще хто бува не гукнув: - а куди ж це ти козаче мандруєш? ...

- Я думаю, Трохиме Петровичу, що ціми днями "Свобода" та інші наші газети про це заговорять, відбатожать організації "Слово", що аж їй моторошно стане.

- Хто, хто, "Свобода" кажете? Та я вас запевняю, що ніхто й пари з уст не пустить. Не всіж вони ходять у одних одностроях. Одні побоятся ганити, щоб не позбутися насущного, а другі проспівали б "Слову" хвалебні пісні, та бо ятсь позбутися багатьох передплатників. Ось, як виглядає справа в наших пресових організаціях. Візьмо для прикладу хоч би недавно громадсько-політичну бурю "проти" й "за" Хвильового та хвильовізму. Одні судили його, як ката української нації і ставили його в один ряд зі Сталіном, Кагановичем та іншими інтернаціональними катами, а невеличка ж групка оплакувала Хвильового, як національного мученика, що, мовляв, не витерпів лихої долі й покінчив самогубством. Знаючи ту дійсність, можна з певністю ствердити, що Хвильовий стояв у черзі за Скрипником, Чубарем, Затонським і в нього не було іншого вибору, як пустити собі кулю. А як зареагувала на це частина нашої преси? Ні сьак, ні так. Як ката - обминали й не писали, а як п'ємєнника - вихваляли, возносили до небес. А щоб сьогодні здох кат Сосюра чи

На горі бачимо "цвіт українського народу" - або наших дівчат танцювальної групи, котрою керує Олег Генза. На переді - солістки: Дарія Генза та Ліля Сохан. На другій світлинці, з правої сторони ми бачимо голову ЦУ СУМ-у друга Ковалю, що разом з головою ГУ СУМА другом Футалою та багатьма другими сумівськими достойними гістьми збагатили наш Ювілейний Концерт.

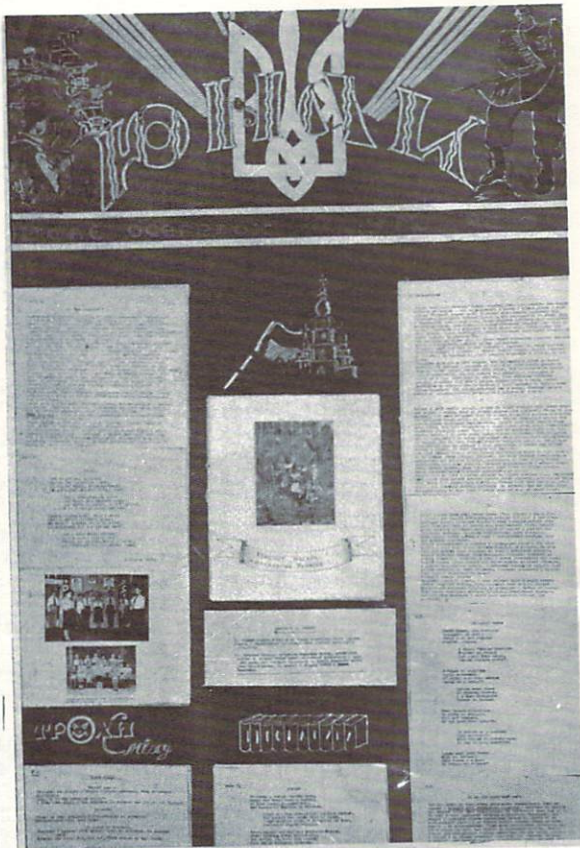
На долині бачите штуку, що не кожний з нам може втяти, хочби навіть хотів. Як бачите Петро Кобилецький - завис у повітрі з батоном у зубах. Це складна штука й входить у програму "аркана", якою Петро виконував у одній з точок нашого щорічного "Вечора пісні, танку й слова" а також Ювілейного Концерту.

подібний до нього, то зараз же, хоч би й "Свобода" чи "Наша Батьківщина" взялися писати, що мовляв, душа в нього ж була українська; що він був петлюрівцем і якимсь чудом опинився в КОМБузі та в червоній армії; хоч і писав він оди катові Сталінові за те одержував ордени та похвали, але жив з роздвоєною душею. Для підтвердження писанини додадуть ще кілька уривків із його віршів про милу йому Україну, — але яку Україну — цього не напишуть. В кінці ще черунуть некролог: — ось, мовляв, він — велетень української літератури, якого назавжди втратила наша нація! Мир праху твому, дорогий земляче! Хай пухом буде тобі советська земля ... А про те не напишуть, — скільки то цей кат знищив синів і дочок України, може ще талановитіших за нього. І за його пасквілі та інші брудні, які були спрямовані на чесних синів України, котрі опинилися на еміграції і за мільйони жертв 33 року — ніхто не згадає. А він же тішився сталінськими досягненнями: прославляв, їв, пив, приймав нагороди, а крик, плач і стогін умираючого народу — до нього не доходив.

— От, ми так заговорилися з вами, що я й незчувся, коли до моєї станції підїхали. Дякую за товариство, колись, ще зустрінемось, як проживемо.

— Бувайте здоровенькі, Іване Павловичу. Дай Боже зустрітися, тільки не на "літературному-політичному вечорі!"

К. М.

На горі бачимо першу стінку газетку, що її видала юнацька ланка в 1952 році. Це та кож початок історії Відділу Юнацтва "Канів ч. 1", що тоді ще не мав навіть назви.

Ось тут бачимо мішаний хор старшого членства — "Заграда", котрим до недавня керував пан М.Кормелюк. Якраз підчас друку цього числа ми працювали пана Кормелюка, котрий виїхав до Вашингтону на працю.

МОДЕРНА МОЛОДЬ

Остон, Тексас, одна харитативна організація зібрала вже 1892 долляри, беручи по долярові від молодих хлопців та дівчат за те, що ляжуть на подвійне ліжко, котре подарував один мотель цій організації. На цьому ліжку спали англійські "Бітлс" підчас їхньої поїздки з "співачами" по Америці.

Др. Ол. Соколишин
Старший бібліотекар

ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКА У ВАШІНГТОНІ ПЕРЕДАНО ПІД ОПІКУ АМЕРИКАНЦЯМ

"Американська Україна" може бути горда своїми досягненнями останніх років а саме: відзначення Українських Днів конгресом ЗДА кожного 22-го січня, проголошення Тижня Поневолених Націй та побудовою пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні.

Правда, "канадійська Україна" раніше поставила йому пам'ятник, а що найважливіше - видала англomовну антологію української поезії за 1889-1962 роки, за редакцією проф. К. Андрусимина, автора монументального українсько-англійського словника, котрий також, разом з професором В. Кірконелем спільно переклали Кобзар Шевченка на англійську мову. Хоч канадійські українці ведуть перед у розпропагуванні творчості Шевченка, то американські українці взяли за видання унікальної праці про Україну - англomовної Енциклопедії Українознавства. Перший том вже появилася і є закаталогований конгресовою бібліотекою ЗДА, як підручник українознавства, подібно, як праця проф. І. Мірчука: "Юкрейн енд ітс піпл" виданої в Мінхені, УВУ 1949 року. Енциклопедію підготував НТШ, а фінансує УНС в ЗДА. Видавництво УНС "Свобода" недавно видало також репрезентативний англomовний твір - "Антологія української повісти", що разом з "Антологією української поезії" виданої в Канаді ККК, себе доповнюють та стають джерелом студій з української літератури. Однак, українці в Америці не можуть похвалитися монументальним виданням англійською мовою про Шевченка, бо хоч УККА видав три урядові публікації а КПШ видав твір: - "Америка стрічає Шевченка", то цього таки замало, щоб опрокинути закиди "Вашінгтон Пост", що Шевченко є замало відомий в Америці. Найвищий час, щоб українські організації в Америці видали вже готову ХРОНОЛОГІЮ ШЕВЧЕНКІЯНИ, англійською мовою за 1868-1965 а також репродукції всіх дотеперішних згадок в англійських та американських журналах про Шевченка.

Отже, "американська Україна" має вже довгу англomовну шевченківську традицію, яку нам слід продовжувати, щоб не стрітисся знову з закидом, що Шевченко є

маловідомий в ЗДА.

Дня 22-го травня 1965 року завершено у Вашингтоні урочистості пов'язані з побудовою пам'ятника Шевченкові. Цю урочистість попередила імпреза - вручення шевченківської почесної грамоти та медалі бувшому президентові ЗДА Д. Айзенгаверові, вручені від КПШ п. О. Лисогором та від НТШ проф. др. Р. Смаль-Стоцьким. В цей день, також, вмуровано землю з могили Шевченка та документи КПШ у пам'ятник Шевченка.

Цього разу імпреза не мала масового характеру з різних причин. Основною було включення прізвища президента УНР в екзилі в умуровану грамоту та надання йому слова на вечері, хоч хто другий його виголосив. Іншою з причин було зігноруванням СУМА фільмом "Шевченко у Вашингтоні". Коли досягнуто свою ціль: зібрані потрібні гроші та понад 100 тисячну масу народу на відкритті - тоді забуто ж про інші організації, без котрих все було б дуже блідо вийшло. УНРадівський фронт постановив своєю "демократією" завершити те все на свою незаслужену марку. З їхнього ж табору критикували вашінгтонського Шевченка, що мовляв, замолодий та не має вусів. Ще й тепер їхні часописи розписуються, що УККА був проти Шевченка.

Former President Dwight D. Eisenhower, flanked by Joseph Lesawyer (left) and Prof. Roman Smal-Stocki, during award presentation ceremony

У міжчасі пам"ятник Шевченка стає ж місцем паломництва "американської України" та всіх українців розкиданих по всьому світі.

На вечері, завершенням урочистостей у готелі Мейфлавер у Вашингтоні, виступив перекладач поезій Шевченка на англійську мову, проф. В. Кірконел зі своєю окремо присвяченою поемою Шевченкові. Також, автором цього допису, там улаштовано оригінальну виставку пам"ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні поміщеної в нашій пресі, періодичних виданнях-журналах, монографіях та окремих пам"ятках, як значки, відзнаки, коверти, олівці, чи картки або печатки. Всі ці речі показують, що пам"ятник Шевченка має універсальне значення для всего українства, а навіть в УРСР /гляди журнал Мистецтво, ч.2, Київ березень-квітень 1965 року, де на 31-ій сторінці є поміщений пам"ятник Шевченка у Вашингтоні/.

Для закінчення цієї цілої акції, що тривала кілька років і завершилась передачею пам"ятника Шевченка у Вашингтоні під охорону американському уряду й народові. Для задокументування цієї події КПШ заангажував для фільмування Я. Кулинич, котрий спільно з фільмом інж. Тамарського дадуть змогу для змонтування правдивого документального фільму: - "Шевченко у Вашингтоні", якого слід показати українцям по цілому світі.

КПШ та інж. Михайло Вінтонів з Бостону видали з цієї нагоди пам"яткові печатки, які мають належне значення для збирачів, та поширюють культ Шевченка у світі, що являється належною документацією.

СМАЖЕНІ ГРОШІ

В Гамбергу, Австрія, пані Фогель одної неділі зварила найдорожчий обід за її життя. Цей обід складався з - свинячого мяса, торта та дві тисячі з її заощаджених грошей. День перед тим, вона заховала ці гроші в піч, у "безпечне місце", бо вона казала, що не довіряє банкам.

Фрагменти з цьогорічної Паради Льояль - ности на 5-ій евеню в Нью Йорку. Чоло параді прикрашували наші бандуристки в їх народних строях. На третій світлині ми бачимо голову ГУ СУМА друга футалу /держить плащ/ а за ним новообраний голова ГУ ООЧСУ пан Винник.

проф. М. Заклинський

ДОМАШНЄ НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

На початок одна заввага: - ті батьки, котрі стидяться свого українського походження, хай не сподіваються, що їхні діти шануватимуть їх, коли виростуть. Бо ті діти матимуть почуття своєї меншевартості, будуть стидатися своїх батьків, та покинуть не лише свою націю, але і їх самих. Треба виховувати в дітей гордість, що вони належать до нашого талановитого народу, який по героїськи обороняв довгими століттями свою батьківщину та має кількатисячлітню етнічну культуру й тисячелітню книжну. Діти, виховані в почутті власної меншевартості, ніколи не дійдуть у житті до високих, відповідальних становищ. Їхнє самопочуття і поведінка перешкоджають їм у осягах.

Батьки не повинні даремне надіятися, що в еміграційних обставинах хтось виховав їхніх дітей на чесних одиниць і щирих українців. Того не зможе зробити ні хто, якщо вони самі не виконають головної частини виховної праці. Українознавча школа бачить їхніх дітей раз, чи може двічі в тижні, та й це на коротких дві - три години. Вона вповні навчить лише тих дітей нашої мови в письмі та слові, а також українознавчих наук, в домі яких панує виключно наша мова. Рідна школа багато причиниться до доброго виховання тих дітей, яких батьки стараються виховувати дома. Молодечі організації приймуть їх дітей до своєї громади, до хору, чи до своїх спортових або танкових гуртків, якщо ті діти горнуть до таких занять і будуть товариські, точні та старанні. Лише мати й батько мають змогу дати своїм дітям тривкі основи доброї поведінки, бо вони мають їх біля себе щодня. Діти вчать від них і наслідують їх від наймолодших літ. Поведінка дитини в школі, церкві й на вулиці в товаристві є найвірнішим показником домашнього виховання.

Нажаль батьки часто легковажать їх виховну ролью. Вони, переважно, не мають для своїх дітей часу й вдовольняються тим, що дають їм харч та одяг. Зокрема, коли мати ходить до праці, а батько, вернувшись до дому, не любить або не вміє ними займатися, то це велика кривда дітям. Вони виростають без старанної опіки, без дитячих радощів, - і небезпека, що шукаючи доброго товариства, попадуть же у лихе.

В родинному вихованні повинна займати важне місце наша пісня. Вона має на

Юначки, котрі деклямували на Святі Шевченка, нагорі з ліва: Марійка Базиляк, Люба Свенц, Ніна Бабяк, Стефка Пятка, Е. Сидор-Чарторийська та Соня Буняк. Ціла програма Свята Шевченка була виконувана учнями Школи Українознавства.

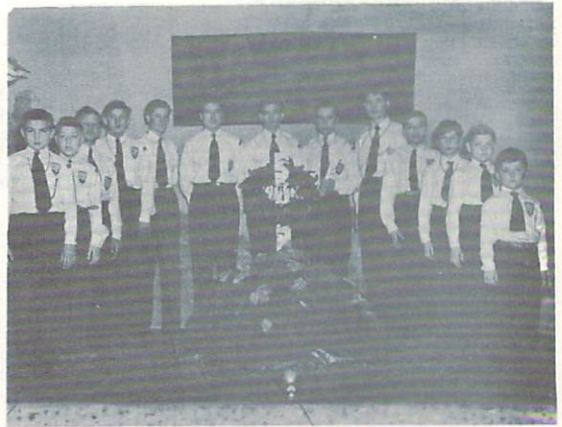

дітей дуже корисний виховний вплив. Треба співати для дітей, учити їх пісень і придбати для дому патефон з найкращими нашими плитами. Інший важний виховний чинник - це казки. Є в нас доволі книжок для дітей різного віку. Треба придбати книжки з казками й частенько оповідати або читати їх дітям.

Коли діти вже вмітимуть читати по-нашому, привчати їх, щоб самі читали дитячі журнали чи книжечки. Якщо родинний цим заохотить дітей до книжок - зробить важливий крок вперед у їх національному й моральному вихованні. Видатки на патефон, дитячі книжки чи журнали - це ж дрібниця, коли порівнати з їхнім сильним виховним впливом. Рівночасно треба не допустити до того, щоб діти привикали до "каміксів" і марнували дорогий їх час, оглядаючи годинами в телевізії реклами й невідповідні, а то й злочинні

фільми. "Камікси" - це ворог дітей, бо відбирають у них охоту до читання й думання. Телевізія ж - грабує в них час, який діти повинні вживати на більш корисні справи, як от: гри, корисні забави на свіжою повітрі, що є основою здоров'я і радості. Телевізія деморалізує мольдь, бо часто показує дику боротьбу чи змагунів на різні злодійства, безкарні вбивства чи інші злочинства, що можуть погубити їм нерви або й скривити їхній моральний хребет. Якщо батьки не є всімі обійтись без телевізії, то повинні старанно вибирати те, на що можна дітям дивитися і зараз по тім замикати телевізор, бо виховання дітей важніше, як власна привичка й приємність. Також треба водити дітей на виховні кінові фільми. Треба також шукати для дітей добре наше товариство й не дозволяти їм перебувати в поганому. Якщо вже є в місті наш дитячий садок - посилати їх туди. Не жалити свого часу, грошей і праці, бо вислід буде високовартісний і діти виростуть на чесних людей і вірних синів свого народу.

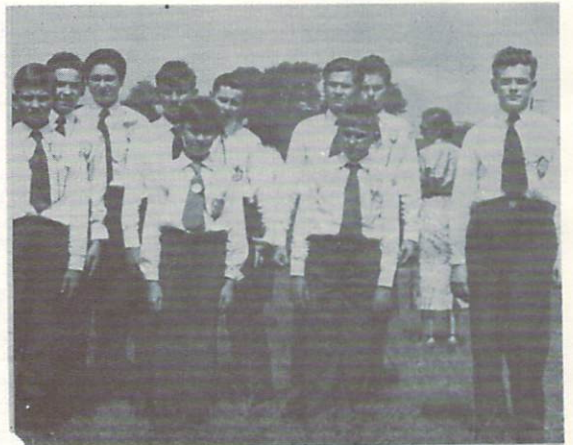
Надзвичайно важна справа - виховати в дітей основи характеру. Щоб діти любили й високо шанували маму й батька, а до цього треба, щоб родичі завжди мали час, терпеливість і доброту, щоб не вели суперечок в їхній приязності, бо це робить їх нещасливими. Важне, щоб мати й батько мали ту саму виховну ціль; щоб батько не забороняв дітям те, на що мама дозволяє. Треба відповідними розмовами вчити дітей шанувати чесних і щирих людей та їхні добрі вчинки а осуджувати людей самолюбних, лінивих чи злочинних.

Юні сумівці - подивіться на ці світліни й побачите, як починалась історія вашого Відділу Юнацтва ч.1 "Канів". Це не було відразу кілька сотень, як ми привикли тепер юнацтво бачити.

На горі бачимо, як перша новостворена ланка Юнацтва при нашому осередку ще у 1952 році улаштувала Свято Базару. На долині, тодішній референт Юнацтва - друг Петро Шанайда зі своєю ланкою Юнацтва, яке перший раз взяло участь у Філадельфії на Першому Всеамериканському З'їзді СМА.

Запам'ятайте, що історія вашого Відділу Юнацтва почалась у 1952 році а число його було - 9 юнаків.

Треба, щоб діти чули мамину та батьківську справедливу оцінку людей і їхніх вчинків. Широ хвалити діячів, котрі роблять добро для загалу, а не підозрювати зараз у їхній діяльності самолюбні причини. Велике зло легкодушно нарікають на наші товариства, на імпрези, на наших політичних і культурних діячів. Тим вони обезцінюють наше громадське життя та вчать дітей легковажити його. Навпаки, хай батьки оповідають дітям про осяги в нашому громадському житті й його діячів та хай виявляють утіху з тих осягів та сум задля неволі, в якій живе наш нарід на Батьківщині. Хай оповідають дітям та кож про геройські вчинки наших предків, визначних оборонців Батьківщини й про недавніх діячів і героїв - УССтрільців, членів УВО, ОУН, Дивізії Галичина і особливо про УПА. Про їхню жертвенну працю

й боротьбу повинні вони оповідати дітям у яскравих фарбах, щоб діти високо цінили й змагали все наслідувати їх.

Добре роблять ті мами й батьки, котрі держать зв'язок з книжками. В першу чергу важні такі книжки, з яких можна черпати матеріали для оповідань дітям та знання, як їх виховувати. Також важно є щоб вони цікавилися наукою дітей у школі українознавства, щоби улегшували їм дома ту науку та цінили її. Тоді діти радо ходитимуть до рідної школи та находитимуть час і охоту вивчати шкільні завдання.

Недавно, оповідав мені один наш громадянин, як його знайомий, самолюбний і легкодушний батько, втратив свого сина. Він не вписав сина до школи українознавства, ані до молодечої організації, а заставив його нянчити молодшого брата. Сам ішов до бари, або на розмову до знайомих, а не подбав про те, щоб дати синові якісь розваги й приємності та рідне товариство. Не подумав про те, що його треба включити в життя нашої спільноти. Доля люто покарала за те. Коли ж син виріс, захопився тією безмежною своєю бодою, яку має американська молодь, із обуренням закинув батькові, що той знівечив його хлоп'ячі літа й заявив, що покидає його назавжди - і ту націю, до якої батько належить ...

Пишу це все не на те, щоб повчати батьків, а щоб дати їм кілька порад в дуже важних виховних справах - на основі обсервації та шкільного досвіду. Батьки нерозумно звертаються до наших учителів за виховними порадами. Приходять переважно запізно, коли діти вже виросли, набралися лихих звичок і втратили слухняність, повагу й пошану не тільки до батьків, а взагалі до всіх старших і розумніших людей.

Ще багато з вас не забули недавнього Злету Юнацтва на нашій оселі й напевно пригадуєте собі ватру на закриття Злету.

З права, наш покійний друг сл. пам. Володимир Николяк, читає реферат під час Свята Чупринки. Пам'ять нашого побратима буде все між нами!

СКИНУЛИ МАСКУ

- О, так - так! ... А бісові діти! Бачиш ти їх, яким плащиком прикривають свою ганебну зрадницьку роботу? Вже й тут розділились на групки й пішли на соцзмагання: хто скоріше й більше укрїнських душ затагне в старшобратні сіті! ...

- Що там таке, Грицю Петровичу, які там сіті?!

- Якто які? Ви ж не дитина, Прокопе Павловичу, бачили ж, як отой миршавий ну ... Підпаливода ..., чи як його там у біса величають, змагався з чесною громадою, щоб таки його було зверху ...

- Ха-ха-ха! ... Дядьку Грицю, - не Підпаливода, а Паливода - обіззався Сашко Пилипенко.

- Ну, та біс його там знає, як воно: пали чи підпали, тепер тих паліїв скільки наплодилось, що кожного дня в газеті натрапиш на це модне слово - "палії" чи "підпалювачі". Хай вже буде по твому - Паливода.

- От таке! ... Я до вас Грицю Петровичу, як до рідного брата, а ви розходились, як на ярмарку ... Я вас чекаю, як тої манни з неба, щоб розказали, як там воно було, а ви ...

- А хібаж ви, Прокопе Павловичу, там не були?

- Де?

- Ну, а тут, в залі "Централ Плаза" на УРДПівсько-двійкарсько-прогресистському збіговиську?

- То-то ж бо й є, що не був! Підійшов до дверей, взявся за клямку, щоби відчинити двері, аж тут, мов з-під землі, з'явився поліцай, взяв мене за руку й каже: - Не можна! Та хіба мене одного відіпхнув? Ось бачите, яка сила народу - всіх не пустив.

- Ну, та ближче до діла, Грицю Петровичу, бо в мене вже й ноги подубіли. Чий же реферат був сильніший: редактора Ільницького чи Йосипа Зінкевича?

- Еге! Не вгадали ви Прокопе Павловичу! ... Найсильніший реферат був д-ра Мірчука, а за ним Коваля та виступи редактора Білинського й Ярка, а завершено резолюцією, зачитаною д-ром Чировським.

- Чекайте ..., чекайте, Грицю Петровичу, чи бува, не наступили ви сьогодні на чималу чарку горілки та проспали на стільці оті реферати, а тепер якусь нісенітницю верзете?

- Еге, проспав ... Там, голубе, не до сну було. Народу набилось повні кори

дори, платять вступні й хмарою сунуть на залю. Якийсь сухенький чолов'яга, що стояв контрольним на дверях, заметушився й побіг до ініціаторів цієї okazji та щось почав шептати, мабуть просив поради проти масової навали небажаних людей. Вони, видно, були неприсмно вражені такою несподіванкою, але, щоб не виявити цього перед аудиторією, зробили нервову усмішку, махнули руками, нібито дали знак, що вони нікого не бояться. Пан Паливода /бувний міністер пошти, без портфеля/ став коло мікрофону й відкрив ці збори та подав призначену президію. Народ захвилювався. Хтось став просити, щоб президію, як то водиться в демократичному світі, вибрали самі збори. Тоді хтось вигукнув: "Це ж вам не в совєтському раю! То тільки там сам уповноважений НКВД керує зборами, виносить рішення, а стероризований нарід, контрольований комсомолом, примусово підносить руки!" Коло мікрофону з'явився Степаненко й почав повчати аудиторію, як то треба розуміти "демократію" ... Коли почувся голос: "Пане Степаненко, не місце ж вам стояти за тим столом! Ви раніше поясніть народові куди відіслані документи всіх репресованих за совєтів, які ви колись збирали для видання якоїсь "Білої Книги"!" Степаненко почав залякувати поліцією присутніх, а до мікрофону знову підійшов Паливода й сказав, що доповідачі не погоджуються на іншу президію, та що він закрис збори, якщо громада не погодиться на ним призначену президію.

І тут, братіку мій, почалась баталія. Присутні зразу ж обрали президію, яка й заняла свої місця. По залі (затанцював мікрофон..., але голос народу - голос Божий. За хвилику все заспокоїлось і голова президії попросив доповідачів, але вони відмовилися. Тоді попросили до слова д-ра Мірчука, за ним пп. Коваля, Білинського та Ярка. Всі доповідачі згнані затію просовєтських плутократів, а др. Чировський зачитав резолюцію, яку й громада одностайно ухвалила.

- Ну, а поліцію, Грицю Петровичу, чи викликали?

- Так, поліція звійшла, побачила, що президія на місці, вигнала тих непокірних, що стояли й галасували й на тому й справа закінчилася.

- Овва! ... Тут дійсно ніколи було спати. Молодці хлопці! Дайте їм Боже здоров'ячко! Треба було ще раніше взятися за цих ворохобників із промосковсько

го інкубатора та закрити їм пельку брудною ганчіркою, щоб не зводили нашу чесну молодь на манівці. Бачите, як то вони почали маневрувати? Спочатку тихцем почвдали за "круглий стіл" потім же до "ікродства", "вечерниць", до студентської молоді, до "літературно-політичного клубу", - все випробували, як то зареагує наша спільнота. Коли побачили, що ніби все "благодентує, бо мовчить", то чому не взятися до всієї ньюйорської громади. І тут вони прорахувалися! ... Терпець у людей урвався... Це вам "єдинорівніє", не в ССРСР, де безкарно виривали пляшечку з молоком з рота немовляти, розбивали її, а дитину викидали через вікно в сніг, а потім виганяли з хати й усю босу й голу родину ...

- Пригадуйте, Прокопе Павловичу, на шу недавно розмову. Бачите, мої пророкування здійснюються. Я казав, що після записаної дружби США з ССРСР розпочнеться велика нагінка на нашу еміграцію, а особливо на нашу молодь; що ось-ось незабаром вся московська агентура вилізе з підпілля й візьметься до активної ворохобницької роботи, утворюючи розбрат та заколот в нашому суспільстві. Ше й трьох місяців не пройшло, а шило з мішка вилізло. А сьогодні я почув, що організація "Зарево" запрошує проф. Голубничого, щоб він щось розказав їм про якісь там "зміни" в Україні. Думаю, що й там не проминуть нагадати молоді про коначне потрібні "зустрічі" з представниками окупанта.

- Я не дивуюсь, Грицю Петровичу, де яким закукуріченим соціалістам, котрі намагалися переконати сл. пам. С. Петлюру, щоб він здався на ласку московського окупанта; не дивуюся тим, котрі помагали москалеві господарювати та з Матері полатану сорочку знімати, або молодим людям, котрі не бачили тих страхіть - та що загнало до цієї прогресивної кошари отих сиванів: Шлемкевича, Гординського, Борковського, Кравців та Байбака? Вони ж здають собі справу, що цей шлях є антиукраїнський, що ці молодики "прогресисти" заведуть їх під лихого хату!..

- Прокопе Павловичу, про цих "сиванів" я розкажу вам маленьку басчку. Один багатий дідич-картяр програв не тільки гроші а й дорогі вбрання. Сидить він же вдома й вельми журиться. Аж ось одержує запрошення на бал, а їхати ні в чім. А кортить поїхати. Гукнув до хурмана, так зразу бричка під ганком вродилася. Сіли й поїхали. Доровою пан каже хурманові: - Якщо тебе запитать господарі, чи, був а не сталось з нами чогось лихого по

Кожного року на весняній забаві нашого осередку вибирається королева та двоє принцес. Окрім краси кандидатки мусять бути активними в сумівській праці. На цій світлині, в середині, бачимо нашу сумівську королеву - Софію Білик. Софія є членом нашого осередку від 1956 року в рок "Повстанки", курінь "Дніпрові Хвилі". Здобула 2-ий ступінь старшого юнацтва "дружинника" та належить до уладу дружин СУМА. Також вона є членом Ансамблю Бандуристок і ученицею Школи Українознавства при нашому осередку.

З ліва - перша принцеса Ірена Нишей, що є членом нашого осередку від 1956 року в роі "Киянки", курінь "Дніпрові Хвилі". Ірена є заступницею розвої, здобула 1-ий іспит старшого юнацтва "воїна" та належить до Ансамблю Бандуристок і танцювальної групи старшого Юнацтва й також є ученицею Школи Українознавства. З правої сторони - це друга принцеса - Бригіта Заяць, котра є сумівкою в нашому осередку від 1957 року в роі "Киянки", курінь "Дніпрові хвилі". Бригіта здобула 2-ий ступінь старшого Юнацтва "дружинник" і є впорядницею першого ступеня та розвою роя "Киянки". Вона бере активну участь у танцювальній групі старшого Юнацтва, належить до відбиванкової дружини юначок а також грає на бандурі в Ансамблі Бандуристок.

НЕ ЗНАЄ ПРАВИЦЯ ...

В Англії, в місті Плімут, дві окремі церкви виставили такі оголошення:

В одній - "Сильний напиток - це твій найгірший ворог"

В другій - "Хай твій найгірший ворог - буде твоїм найкращим другом".

дорозі, то ти скажи, що нас обікрали. Приїхали. Пан зразу ж почав розказувати, що його в дорозі пограбували. Кухарі хурмана добре підпоїли, й йому було вже невтямки про панський наказ. Аж ось підійшла до нього господиня й питає: — То вас хурманцю, в дорозі обікрали? А він, як Пилип з Конопель; — Ні, пані, ми такі й з палацу виїхали. Ось вам і ключ до вашого сумніву.

— А як ви, Грицю Петровичу, думаете про Гірниака? Йому, мабуть, вже десь по сьомий десяток подзвонило, вже б сидів тихцем та хвалив Бога, що уникнув єшовської кулі, так ні, починає ворохобити ...

— Та то ж артист. Чи ж ви думаете, що йому дошкуляє отой плач і стогін нашого народу? Він, як той метелик, перелітає з квітки на квітку й примощується на тій, яка йому вигідніша. Ще ті артисти та співаки, в жилах котрих тече козацька кров, то ще задумуються над тим, в яких лавах їм стояти, а ті, котрі не мали не тільки козацької, а навіть української прикметности, то розлетілись хто — куди: одні до хору Жарова, другі утворюють доріжку до ССРСР.

Кілька років тому, я мав нагоду розмовляти з поважною панєю про працю артистів. Я переконував її, що артист мусить переживати душевні почуття дівчої особи, яку він виконує, інакше він не зможе передати глядачам характеру й душевого стану дівчої особи. А вона вислухала мене та як зарече, аж мені якось млісно стало. А потім і каже: — Які ви наївні, Грицю Петровичу! Коли б артист входив цілим своїм еством у ролі дівчої особи, а особливо у драмах, то він передчасно, як то кажуть, п'ятами б накивав. Тому він і називається артистом, що грає, а не переживає. Грає артист, бо ж за це має гроші, китиці квітів та славу доброго артиста. Я й досі не погоджувався з її думкою, а зараз побачив, що та пані правду говорила.

— Але ж дивіться но, Грицю Петровичу, що за фарисей оці т.з. "прогресисти"! В пресі розпинаються за Україну, а на ділі роблять протилежне. Ось хочби й взяти літературно-мистецький з'їзд "Слова". З'їхалось тих "світил" чимало, та й стороннього народу на з'їзді було багатоварно, а ніхто з тих верховодів ані словечка не промовив про тих 28 мучеників; на панахиду по тих небіжчиках — то з'явилось всего трьох письменників. Але про Хвильового, Багряного, Рильського й Сосюру, котрі з певністю допомогли мос-

калям виявити й знищити отих 28 українських талантів, — з піною на вустах виголошують хвалебні промови, як про найталановитіших письменників та поетів та найвизначніших українських патріотів.

Тут, як то каже москаль, "без водки не разберьш".

— Та тут, Прокопе Павловичу, нема й чого розбирати. У тих 28 розстріляних текла кров Полуботка, Кальнишевського, Капніста, а в чотирьох — Безбородьки, Трошинського та Завадовського. Перші, то вмирили за славу й волю свого народу, а другі, за свої власні матеріальні вигоди за чини, ордени — продавали славу й волю свого народу. Перші були високодейними патріотами й національними провідниками народу, а другі — плебеями, яничарами.

І. Ю.

На горі бачимо сценку з Шевченківського Свята, що його кожного року влаштовує Школа Українознавства при нашому осередку. Катруся /А. Лавро/ сварить на брата Тарасика /М. Парацак/, за те, що він ходив шукати стовпів, які підпирають небо, та змучившись заснав у степу, аж чумаки знайшли та привели його до дому. На долині бачимо частину учасників цього Свята, котрі брали участь у сценках, спільних деклямаціях чи поодиноких виступах.

ПОВЕДІНКА В ЦЕРКВІ

Може декому буде здаватися дивним, що хтось може взагалі дискутувати на цю тему, бо кожний з нас ще змалечку знає, зі школи чи від родичів, що в церкві ми мусимо чемно та пристійно поводитися. Вже саме слово Церква - Божий Дім, - призначений на нашу жертву Богові /Служба Божа/ та на розмову з нашим Небесним Отцем. Знаємо з нашого практичного життя, що коли ми маємо особисту зустріч з якоюсь поважнішою особою, - ми мусимо відповідно приборатися, а також відповідно

Юнацтво нашого осередку під час цього річного спільного св. Причастя. На долинці, сумівці після церкви на спільному сніданку, що його улаштував Батьківський Комітет при нашому осередку СУМА.

етично поводитися та говорити. Це є моральні норми, від яких залежить вислід нашої зустрічі чи цілі, якої ми хотіли б досягнути. Отже зайвим є говорити, якою повинна бути зустріч і поведінка з самим Господом, до котрого ми звертаємося нашим серцем і душею. Зате, в цьому випадку - наш зовнішній вигляд, чи спосіб розмови - не так важний, як при особистій зустрічі в суспільному житті, а навпаки важливішим є: як широко відкриваємо ми наше серце та душу перед нашим Господом. Ця душевна зустріч з Богом повинна мати наші найкращі, найцінніші прикмети. У многих із нас, як побачимо в дальшому, є багато недомагань, а то навіть і душевних протиріч, що зводять цю нашу зустріч до звичайної формальности, а не для дійсної цілі, для якої є наша присутність у церкві. Помимо того, що завданням кожного практикуючого християнина є необминати Служби Божої, та ви слухувати її згідно з церковними приписами - багато з нас іде до церкви, щоб тільки відбутися своєю рутинною повинністю, мовляв, всі йдуть до церкви в неділю, то й я піду, щоб і мене побачили. Тут береться під увагу по-перше, щоб бути добре вбраному, щоб там під церквою стрінути когось із знайомих або полагодити якийсь "бізнес" з відповідними людьми. Саме перебування в церкві - для більшости, - це тільки відстояти чи відсидіти цю годину, бо так, мовляв, годиться. Що це абсолютно неправильний підхід до такої важливої справи, я постараюся в подробницях зупинитися над речами, яких ми повинні позбутися, якщо ми хочемо, щоб ця наша зустріч з Господом була такою, якої вимагав Ісус Христос, Його ученики та святі Отці Церкви Христової.

ВХІД ДО ЦЕРКВИ

В нас, українців, вже в крові пливе наша традиційна негативна прикмета, котру ми навіть називаємо "українська точність". Це в дійсності дуже погана прикмета, й ми не раз вже переконалися, що вона нам пошкодила, тимбільше, що ми живемо тепер в західному світі. Тут точність - це принцип суспільства, і як же легко можна побачити різницю, коли дехто цієї точности не дотримується. І ми, хоч вже десятиками років живемо в цьому другому світі, а "чухраїнських" прикмет ніяк не можемо позбутися. Це якраз відноситься до нашого прибуття у точно оз-

начений час на Службу Божу.

В цілому світі чуємо, що існують у суспільстві "чорні вівці", й до них загал ставиться, як до небажаного елемента. Чому в нас мусять ці "чорні вівці" плекатися та робити потягнення, які є проти законів загалу? Кожен з нас скаже з одвертістю, що прийти на Службу Божу в середині відправи, або, як у нас і також традиційно приказується "гасити свічки", що це не відповідає ні суспільним, ані церковним законам. Пізний прихід християнина – не тільки некорисний для нього самого, але й для других. Якось воно є вже так, що "пізні Івани" не вдоволяють ся тільки тим, що пізно ходять, але тоді, коли на заді церкви вже повно людей, то вони собі ліктями пропихають дорогу наперед, бо вони хотять, щоб їх всі бачили. Як кожному це розпихання подобається, то про це не варто згадувати. Не корисним для других є те, що коли така пізня особа пхається наперед, то відриває увагу тим, котрі моляться та слухають Служби Божої.

Щоб цьому лихові зарадити, ми по-перше мусимо самі себе переконати про потребу точности. Але тому, що ці слова й так не дійдуть до усіх "пізних Іванів", – ми повинні цю справу віддати впорядчикам. Це повинні бути старші люди, котрі, звичайно, є при різних церковних організаціях. Їхнім завданням є: скеровувати людей де є вільні місця, а також цілий час держати вільне місце на заді церкви, щоб хто таки спізниться став би собі ззаду, а не потребував пхатися наперед. Ці впорядчки повинні це робити в чемний спосіб, а священники є зобов'язані всіх парохіян підготувати, щоби усі слухали таких впорядчиків.

УКЛІН, ХРЕЩЕННЯ І ЦІЛУВАННЯ ОБРАЗУ

Я пам'ятаю ще з рідного села, що ніхто не проминув у церкві образу та хреста. І кожний віруючий увійшовши в церкву – то тричі хрестився, підходив до престолу – поцілував образ на ньому, а тоді відходив на відповідне місце. Тут, на заході а головно в Америці, бачимо велику різницю. Мені цікаво: на якій взагалі підставі в нас прийнято тільки один раз лиш хреститися при вході до церкви на Богослуження? Також незрозумілим є чомуто занедбано в нас цілування образу навіть тоді, коли люди йдуть до миромпомазання, сповіді чи причасття. Хіба часом дехто з старших людей підійде та поцілує. Тут у нас є замішано з латинського обряду, що його частина придержується, а загал лю-

дей ні. В західному світі, при вступі є звичайно статуя Ісуса Христа й мисочка з свяченою водою. Всі чужинці мачають пальці в цю воду та нею хрестяться. Дехто з тут роджених українців, теж так робить та загал, то проходить помимо. Згідно з нашим традиційним звичаєм, коли ми входили до церкви, то хрестячись, ми вклонялися, зате тут то цього дуже рідко побачите. Цей уклін був прийнятий для всіх – а тут багато жінок наслідує латинський звичай: коли входять до лавки, раз перехрестяться, приклянуть одним коліном до землі й тоді сідають до лавки. Я вважаю, що ми повинні притримуватися нашої рідної церковної традиції, а не замішувати всілякими чужими домішками, бо це тільки дезорієнтує загал віруючих.

/далі буде/

Підчас Свята Чупринки, юначки Костик, Цебрії та сестри Грицьковян зробили собі спільну знімку коло їхнього патрона.

МОЛОДА ЮНАЧКА - ВЕЛИКА ПРАЦЯ

В моєму короткому дописі хочу по-ділитися своїми скромними успіхами, як учениці католицької школи св. Брендед у Брукліні.

Мені пригадується перший день в цій школі, коли сестра мене запитала як я називаюся?

- Константина Шанайда, - відповіла я. Сестра пробувала повторити моє ім'я, але це для неї було затяжко.

- Якої ти національності? - запитала сестра.

- Я - українка, - відповідаю.

- Українка ... повторила сестра, а за нею зашепотіла і вся класа. Для них усіх "Україна" - це було щось нового, й це вперше, що українка замішалася до ірландців, італійців та німців.

Спочатку мені не було охоти ходити до цієї школи, будучи тільки одинокою українкою між ученицями, але доїздити до нашої школи св. Юра в Нью Йорку було задалеко, й треба було годитися з долею.

Тому, що моя школа є римо-католицького обряду то ми мусимо й в цьому дусі вчитися та придержуватися їхніх звичаїв. Зате, наша українська церква, що до неї ми належимо, вимагає, щоб перше Св. Причасття брати в нашій церкві, в греко-католицькому обряді. І так одного разу я принесла спільну знимку з Св. Причасття й показала її сестрі. Їй та всім мо-

Константина Шанайда

На долині бачимо учениць Школи Українознавства підчас програми на День Матері. На самій долині отець Христофор благословить дари Божі підчас Свяченого а учасники свята співають: "Христос Воскрес"

СХОВАЛИ ЗБРОЮ ПРОТИ ІНВАЗІЇ

З Вашингтону повідомляють, що цивільні керівники в Пентагоні стягнули всю зброю з терену та замагазинували її помимо протестів високих військових старшин, що таке потягнення може довести до катастрофи. Тут ідеться про тактичну атомову зброю, що її обслуговує двох людей, а її нищівна сила є 1000 тон ТНТ, що легко може знищити масу наступаючих танків /московська тактика/ або великі орди війська - знана тактика китайського наступу.

Міністер оборони Мек Намара не хоче дати жодних в'яснень щодо цього, що всю цю зброю забрано цілком з європейського терену, не посилано до В'єтнаму, а німецький уряд повідомлено, що йому не довіряється контролі над цією зброєю, а також вона не буде вжита в НАТО.

їм подругам дуже ця знимка сподобалась. Коли я їм розповіла про наш гарний звичай церемоніялу Св. Причасття то сестра просила, щоб я їй подарувала цю знимку.

Коли приходили наші Різдвяні чи Великодні свята, то мої родичі все передавали записку, щоб мене звільняли в ці дні від науки й я все мусіла докладно учителям перед цілою клясою оповідати про різницю та гарні обряди наших релігійних свят. Для всіх це були нові речі, а тому слухали з увагою та великим зацікавленням.

Щоб підтвердити мої оповідання, то я приносила з дому різні українські різьби: хрестики, вишивки або наші гарні писанки. Тоді, звичайно, не було кінця їхньому подиву та признанню для нас та нашої культури.

Пригадуєте собі, як чужа преса бага то писала в час звільнення з большевицької неволі нашого ісповідника митрополита Йосифа Сліпого? Тут я мала добру ж нагоду шераз підкреслити українське ім'я, приносячи вирізки з чужої преси та вивішуючи їх на таблиці релігійних оголошень. Кожен з студентів мав тепер нагоду більше пізнати нещасну долю нашої Мовчазної Церкви. Пізніше, коли я ще принесла портрет, де був митрополит Сліпий з Папою Пієм, то й це я мусіла сестрі подарувати.

В минулому році ми мали завдання описати, як ми провели свої вакації. Як кожного року, я їду до юнацького табору на сумівську оселю в Елленвіл, і тепер окрім задачі про юносумівський табір я ще долучила кілька знімок з емблемою на нашій оселі, пам'ятників героїв, озера, що заповнене дітвором тощо. Багато дітей не має такої нагоди, як ми сумівці, щоб спромогтися на такі гарні вакації, й вони мене випитували про порядки, програму та інші речі, які бувають у таборі СУМА. Не одні висловлювали бажання, що хотіли б зі мною поїхати на сумівський табір.

Завершенням мого успіху в поширванні української справи серед моїх-чужих друзів — це був телевізійний виступ 40-членного ансамблю наших "Бандуристок" та танцювальної групи — моїх сумівських друзів. Тому, що цей сумівський виступ був у рамках американського шкільництва, то 4 тисячі шкіл подивлялися наші мистецькі здібності — красу українського танку та пісні, а наша школа, то зокрема тішилася, бо знали, що ця одинока українка є їхня подруга, а ці, що виступали, то мої друзі з СУМА. Цей же вис-

На горі, старша юначка Зоня Назаркевич читає реферат підчас спільного Свята Матері та Свяченого, що їх улаштували наш осередок та Батьківський Комітет. На середній світлині бачимо частину почесних гостей цього свята та священників обидвох віроісповідань, котрі благословили дар Божий та молитвою починали й закінчили це гарне свято. На долині група молоденьких сумівців у народніх строях виконують спільну деклямацію на честь матерей.

ЯК САМОМУ НАПРАВИТИ ТЕЛЕВІЗОРА?

Тому, що багато батьків-сумівців є 105% громадянами нової батьківщини, тому вони є морально зобов'язані включити ся в американське оточення то одно із дуже важних виховних середників дітей є - бачення телевізора.

В Україні, бувало, різка чи пасок, ставали в пригоді, коли треба було дітей приневолити до науки чи послуху, а тут існує модерний спосіб виховання - телевізор. В атомовій добі, в країні вигода добробуту, не можна карати дітей фізично, й тому навіть у школах уживають методів навчання при допомозі цього дуже улюбленого дітьми апарату.

Вдома, для батьків, то цей "магнетний" маністер" стас у великій вигоді, бо після шоденної виснажуючої праці, за цим нещасним доляром, немає вже сили думати про дітей, як прийдуть ввечері до дому.

Тепер, бачите, часи дуже напруженої політичної ситуації, і це натягає наші нерви до товщини волосинки, то можете й собі увияти бідного батька /мати ж працює/, коли дівчора йому докучає питаннями, гамором чи іншою розмовою. От тут телевізор і рятує батька, що тепер му- сівби заступати матір і подати дітям ве черу. Дівчора сама розлягається на дивані перед цією модерною потворою, розкладає всілякі присмаки, як: "прецлі, кар топланні чіпси", соду чи печену кукурудзу, підкладає під голову вишивану по-душку й починає вчитися з телевізора.

Найкраще тут заступлена американська стара історія, котра навчас українську дівчору про індіанців та ковбоїв. Із новіших часів, то вже є нагода навчитися більше з криміналістичної ділянки, де програма рідко коли кінчається старим гаслом, що "злочин не виплачується", та мабуть, зайво згадувати про різні софістичні програми ітп.

Ще трохи й ми були б забули про шкільне навчання, а радше задачі. Отож для них телевізор також присвячує час, а саме тзв. "комершелс", хоч вони й довго ж не тривають, то зате часто бувають, то тоді наша пильна дівчора кидається до вироблювання задач чи вивчення лекцій.

"Що край - то обичай", - дома, коли треба було бити дітей, а тут учать ся без церемоній. Чи ж не живемо в модерній добі? Тепер увиять собі, що вам робити, як ваш помічник - телевізор зіпсується. Не все можна знайти механіка вечірною порою, а наслідки можуть бути

досить неприємні.

Тому, що Батьківський Комітет є пра вою рукою нашої Управи Осередку, то обов'язком "СУМІВЦЯ" є нашим батькам допомогти, хоч кількома скромними порадами, що робити вразі такої домашньої трагедії.

Клопоти, що найбільше трапляються:

1. Немає образу, ані звуку - перше, знайти гудзик і покрутити його в сторону, де зазначено "включати". Коли це не допоможе, то взяти кабель і включити його у втичку в стіні. Якщо й це не допоможе - то постарайтесь заплатити рахунок за електрику.

2. Звук в порядку - бракує образу - подивіться, чи ви взагалі сидите перед телевізором?

3. Образ махається - будьте чемні й помахайте йому назад рукою.

4. Доземні лінії - перевірте, чи не дивитесь на кримінальний фільм.

5. Поземні лінії - може замість до хати - ви заблудили до коршми?

6. Подвійна уява - друже, - ви вже випили одну забагато.

7. Безформність - якщо гарна співачка вам виглядає низька й груба, то ви звужуйте образ відповідним гудзиком, а тоді подзвоніть на станцію і спитайте - скільки ця жінка важить. До тої ваги, що вона признається додайте 45 фунтів і то ді наставляйте відповідно образ.

Деякі наприви вимагають, щоб заглянути в машинерію телевізора ззаду. Щоб це уможливити, треба перше довідатися де є перед, - котрий звичайно має скляне вікно, а тоді вже легко побачити на його противній стороні - зад телевізора. Заким ви візьметесь до цієї операції, то замотайте собі на вус кілька малих дрібничок:

а/ в апараті є місця, де вас може зловити за палець 10 000 вольтів напруги, навіть, як телевізор є виключений.

б/ лампи, які впадуть на підлогу, - рідко коли відбиваються й підскакують.

в/ коли ви рішительні взятися за на праву телевізора, то зробіть пластове добре діло своєму сусідові й вчіться на його апараті.

/на підставі порад ошадної господині - М. Г. Бравн - Дмук /

ХРОНІКА ОСЕРЕДКУ СУМА

МІКРОФОН

(Фейлетон)

Квітень 1965 року

- 2.- Відбулось Засідання Ювілейного Комітету.
- 4.- Відбулось Шевченківське Свято. Програму підготували учні Школи Українознавства під керівництвом директора школи - п. І. Юрченка.
- 10.- Все Юнацтво й Дружинники приступили до спільного Св. Причастя, а опісля відбулось Спільне Снідання, яке влаштував Батьківський Комітет.
- 17.- Ширші Сходини членства, батьків та юнацтва на яких проф. П. Савчук виголосив доповідь на тему: "Націо-нально-естетичне виховання молоді й роля в ньому батьків". В другій половині сходи, голова - К. Василик подав ряд актуальних справ та піврічний план праці Осередку СУМА.
- 18.- Відбулось чергове Засідання Управи Осередку СУМА.
- 23-24 - Старше Юнацтво й Дружинники взяли участь у стійці біля Божого Гробу в церкві св. Юра в Нью Йорку.

Травень 1965 року

- 1.- Відбулась Парада Льояльності на 5. евеню в Нью Йорку, в якій Юнацтво й Дружинники взяли організовану участь. Атракцією сумівської групи були дівчата Капелі Бандуристок в українських народніх строях, в яких вони виступають на концертах. Вони були прикрасою цілої української групи й за це діставали багато рясних оплесків від чужинців, котрі стояли з боків. Сумівська колона начислювала 320 осіб.
- 8.- Улаштовано Спільні Святочні Сходини Осередку та II Відділу ООЧСУ із нагоди 26-ої річниці проголошення Самостійности Карпатської України. На Святочних Сходинах виголосили доповіді: п. Ю. Ревай і др. В. Комаринський.
- Відбиванкова дружина хлопців взяла участь у товариському турнірі, який улаштував Осередок СУМА в Гартфорді. Наша дружина здобула 2-ге місце.
- 9.- Відбувся Ювілейний Концерт нашого Осередку - "Вечір пісні, танку, музики й слова". В ньому взяли участь всі наші самодіяльні гурти а святочне слово виголосив голова - друг К. Василик. Програма вечора була дуже багата й різноманітна. На ко-

Одне з досягнень технічних здібностей людини, яке зветься: мікрофон, деколи можна б замінити назвою модерної доби: „одноока потвора". Вона має гіпнотизуючий вплив на спікерів, (це ті, що говорять через мікрофон) немов та кобра, котра вп'ялиться в жертву впертим поглядом, і котрі замість звичайної тремі на сцені — стають жертвою невидимого ока.

Наслідки бачимо на різних оказіях наших святкувань, де, звичайно, без мікрофону не обходиться. Буває, що окрім поважної програми, публіка має нагоду тішитися, подивляти або червоніти за цього живого стояка. По самій поведінці з цією „механічною коброю" можна встановити певні прикмети людини на сцені. Зразу бачимо для кого сцена є буденною справою, бо тільки стане перед мікрофон, то самопевно халас рукою за його шию, подус в нього кілька разів, а якщо трапиться невірний Тома, то почне рахувати, і то ще по-англійськи: „тестінг — уан, ту, трі", (по нашому якось не так то звучить). Коли мікрофон перейде цей вступний іспит, то його підсувається перед кінцем язика і щойно тоді починається балак.

Це ж не новина, що багато, навіть, артистів дістають трему, як вийдуть на сцену, коли побачуть з усіх сторін темноти, мов би вовчі огники — масу очей, що тільки чекають, щоб злалати якийсь нетактовний рух чи слово. Таким людям мікрофон стає дуже у вигоді. Вони хапаються його обома руками й тоді починають вже безпечніше говорити.

Бувають такі, що не зовсім довіряють мікрофонові, а щоб краще полонити публіку, то майже проковтують цю го-

ловку, щоб тільки слова дійшли в найдальші закутки, часом порожньої залі. Наслідком цього голос мінється з басу на цискливий тенор і тоді починається двобій. Спікерові здається, що мікрофон хоче його перекричати й чим далі переходить на „форте". Мікрофон — також не дає собі в кашу плюнути, і зі свого боку починає проразливи пицати.

Існують спікери, що їх можна зарахувати до гордопихих, котрі думають, що сама їхня поява на сцені, це вже аж забагато особистої жертви для народної справи. Вони уважають за недоцільне ще владувати свою шляхетську енергію на кожне слово для публіки, і тому мають звичку, як говорять — проходжати перед мікрофоном. Ви, мабуть, вже не раз чось подібне пережили, коли з цілої промови почуєте яке четверте слово, або тільки те, котре влетіло до мікрофону, як ласкавий промовець проходив напроти нього.

Бувають і такі, що крім своєї красномовности, також потраплять демонструвати ще й фізичну силу, й хоч ця бестія, часом, навіть досить тяжка, то вони тягають мікрофон за собою, бо „встоятись не було сили".

Дивна якась людська натура. Ніби прямиє, щоб підкоряти собі не лише свого ближнього, але й природу, або по іншіх пляцети сягає, — а така дрібниця, як мікрофон, напевно був винайдений для вигідних услуг суспільства, та якось воно не так виходить, як плянується. Найгіршим, мабуть, є те, що все це людська амбіція, котра часто дістає по зубах цим самим кінцем бумеранга.

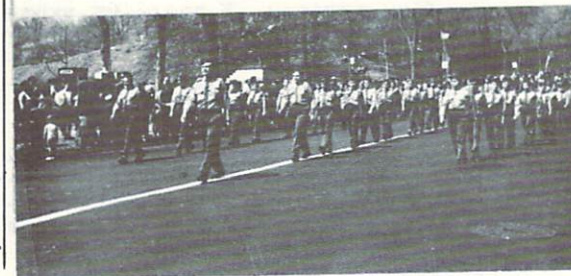
Дмук

ЗАПЕВНЕНА ПЕРЕМОГА

Американські виборці — це дуже дивний народ, бо якщо б перед виборами був не один скандал в демократичній адміністрації — то президент Джансон був би ж напевно виграв у всіх 50 штатах.

нцерті були привітними: голова ЦУ СУМ-у О. Коваль, голова Виховної Ради ЦУ - др. Кушнір, булавний ЦУ - др. Стебельський, голова КУ СУМ Канади - др. Гута та голова КУ - друг Фугала. Чистий дохід з цього концерту призначений на українську середню школу при церкві св. Юра в Нью Йорку.

- 14.- Відбулось спільне Засідання Осередку та управи Батьківського Комітету на якому був присутній голова ЦУ СУМ-у - мгр. О. Коваль. Він обмінявся думками з членами управи нашого осередку та розказав про наші подорожі по осередках в Австралії. На цьому Засіданні вибрано Комітет Фестивалу-Пікніку, який очолив друг Кукурудза.
- 15.- Ансамбль Бандуристок взяв гостинну участь у сумівському "Вечорі-концерті" у Філадельфії. Цей виступ пройшов з великим успіхом.
- 16.- Улаштовано спільне Свячене та Свято Матері, яке підготував Батьківський Комітет а Свято Матері - Станція Молодшого Юнацтва СУМА.
- Голова осередку взяв участь у Бенкеті з нагоди 50-ліття УСС.
 - Культурно-освітній референт І. Юшкевич взяв участь у Свяченому Пляс-Прияті.
- 21.- Відбулось Засідання Комітету Фестивалу-Пікніку.
- 22.- Улаштовано Ширші сходи Дружинників, на яких відчитав короткий реферат друг В. Николак а також виступили зі словом пані В. Юрченко й друг К. Василик.
- 29.- Сумівська Весняна Забава, на якій вибрано королеву осередку - Софію Білик, першу принцесу Ірку Нищій і другу принцесу Бригіту Заяць. Королева - це дружинниця а принцеси-старші юначки.

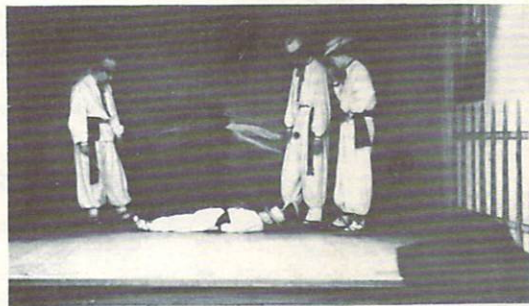
Парада Льояльності, це свого роду popis кількості, краси та зорганізованості. Цього року красу заступали наші Бандуристи в українських національних строях, з допомогою найменшої юначки на чолі/з ліва/ - Олі Назаркевич. Скількість - це було 320 осіб, але всеж таки треба було зводити "усний бій" з другими організаціями, що їх було в п'ятеро менше, та вони таки хотіли бути на чолі. Щодо зорганізованості - то скажіть самі, як сумівці себе репрезентують тут?

Червень 1965 року

- 5-6. Юнацтво й Дружинники масово взяли участь у 6-му Злеті Юнацтва СУМА на сумівській Оселі в Еленвіл. Відбиванкова дружина дівчат нашого осередку взяла перше місце, а команда хлопців здобула третє місце та в бігу I, II і III. В конкурсі знання ми здобули перше місце /з життя Т. Чупринки/.
- 11.- Відбулось чергове Засідання Управи Осередку СУМА.
- 12.- Ширші Сходини членства осередку на яких пан І. Юрченко - директор Школи Українознавства відчитав реферат на тему: "Колишня й сучасна асиміляція та наше завдання". В другій частині сходин - голова подав звіт про стан Школи Українознавства.
- Відбулися Річні Загальні Збори Об'єднаного Комітету Організацій Нью Йорку на яких репрезентували наш Осередок - П. Шанайда, І. Юшкевич та Г. Цебрій.
 - Вперкві св. Юра відбулась Панахида за поляглих Героїв України, де Юнацтво й Дружинники в сумівських одностроях взяли численну участь.
- 18.- Відбувся сумівський Фестин-Пікнік в українському селі Бавнд Брук. Програма була многогранна та пройшла з добрим успіхом. У програму входили: святочний Апель Юнацтва та Дружинників та роздача відзначень перейдення іспитів, спортові змагання, лютотерія та забава.
- У відбиванковому турнірі взяли участь: Пласт та СУМА з Нью Йорку та Брукліну. Хлопці відбиванкової команди, нашого осередку здобули чашу першуна, а другу дівчата-дружиниці, перемагаючи юначок нашого осередку.
- В Апелью з нагоди 30-го червня 1941 року, в роздачах відзначень а також зложенні "Слова й Обітниця" узяли участь члени Юнацтва в Брукліні.
- 10.- Відбулось урочисте закінчення навчання у Школі Українознавства, де 180 дітей отримало на руки свідоцтва. Після цього відбулось останнє засідання учителів ШУ зі скромним прийняттям, яке влаштували пан Кукурдза - голова Батьківського Комітету та пан Ланик - адміністратор Школи Українознавства.
- Після обіду музична школа ім. Ми -

коли Лисенка при нашому осередку влаштувала піврічний попис з нагоди закінчення навчання шкільного року. Музичною школою керують: панове проф. Стратичук та проф. Омельський.

- Вечером відбулось прашальне прийняття деригентові мішаного хору при нашому осередку - "Заграва" панові М. Кормелюкові, котрий виїздить тиме до Вашингтону. Цей вечір пройшов у дружній атмосфері й голова осередку попрощав та подякував панові Кормелюкові за його великий вклад праці для нашого осередку.
- Голова Дружинників П. Кобилецький та дружинниця Ірка Іваночко взяли участь, як представники від нашого осередку на Бенкеті й Забаві Градуантів, яка відбулась у залі Українського Народного Дому.

Сценка з Свята Шевченка, де чумаки знайшли сплячого Тараса в степу. На долині, сумівці Школи Українознавства виконують спільну деклямацію "Гамалія". Свято підготували директор школи І. Юрченко та учителька пані Ласовська.